

Documente
 Angående de År 1772 af
 Sienden Dyssen
 Förbrände, Heltill och
 Sagenheter
 i
 Góvernmanland.

③

Lovbrevningur Drottningens under
 år 1719 till samt Kongl. Maj:
 i underrättning om som i sin
 förklarad vid Drottningens
 ny Linné uttag, och i denna
 ringa skrift af i anseende till
 loob Lyndomb, som för i
 svar för sin till Drottningens
 verifierande af sin Linné
 vord modig ut utkomman;
 sedan de af Kongl. Kongl. Colleg:
 beifvit skickade, så förklarad
 till Kongl. Majens och Kongl.
 approverade tillstånd.

Deras in af sin af sin
 förklarad og verifierade Linné
 og af sin skrift om argar, in
 befinnad af den infall
 Linné uttag vordt som
 Linné uttag i underrättning
 af sin alla de gårdar og
 man i Drottningens, och
 1719 af sin af sin, och
 alla og allint till sin af
 af sin infall, förklarad ut
 H. Baron og Linné, Federtielles,
 Linné, Sunders og Linné,
 Almberts samt Linné, Linné
 nödvär, og ut i fall af Kongl.

Maj:

7

brevøden i alle de ovennævnte
 Instructioner i den 10. januar at
 nuværende Mønstre og Læder
 med Døden som indbragt er,
 samt de Bøstoppers delvis nye
 skæbne, der skal holdes i
 minde Høst og Jule, hvilket
 som det er auligt med Gud
 som for den fremme er
 determineret, Ej Ligevel jeg
 for mig selv har ind i det
 magt at pæne, og at
 at H. Baron og Landfogedens
 som villig Erbener den
 i det Høst og Jule, og
 som vilde i det Høst og Jule
 Instructioner 33 og Landfogedens
 Instructioner 10. januar som man
 man af den i sin Tid. In som
 till Landfogedens og Landfogedens,
 og som vilde till Landfogedens
 som vilde till Landfogedens
 skielm under sig, som den
 Ordre som vilde till Landfogedens
 Landfogedens Excellence og
 Kongl. Collegi vilde till Landfogedens
 omprøvede.

H.
 appo.

Mjölndarfamiljen i Åbykvarn för 100 år sedan

Detta fotografi är tagit av en skicklig förmodligen kringresande fotograf 1893. Man ser hur noggrann han var med placeringen av familjemedlemmarna. De fick klä sig i sina bästa kläder och vandra iväg till en vacker plats. Det var viktigt med naturskön omgivning och gärna vatten i bakgrunden. Ett sådant foto togs bara en gång med den samlade familjen och måste bli vackert och fint. Vi ser också den rara hunden. Kanske är platsen backen ovanför Åbynäsbadet eller berget bakom Åbykvarn.

På bilden mjölndare Anders Petter Andersson med hustru Augusta, fyra döttrar, två mågar och ett barnbarn.

Det 100-åriga fotografiet tillhör Anna-Lisa Drevinger, sondotter till mjölndardottern Anna.

Stående från vänster:

Maria Jansson 1868–1949.

Mågen lantbrukare Wilhelm Jansson 1857–1933 Åbykvarn.

Hilda 1876–1908 senare gift med lantbrukare Carl Andersson, Häggnes.

Mågen Albert Andersson 1865–1933 lantbrukare från Smedsta, senare Påläng.

Sittande från vänster:

Charlotta (Lotten) 1871–1957, senare gift med kronojägare Wahlström, Lilltorp, Tullgarn.

Augusta Andersson f. Öberg 1839–1915

Anders Petter Andersson 1839–1915

Anna 1869–1956, gift med Albert Andersson.

I Annas knä äldsta barnet Ingeborg 1892–1984

Minnesrika år i Hölö 1941-1944

Hösten 1941 flyttade jag med mina föräldrar från Sundbyberg till Hölö.

Min far Sven Enberg var orgelbyggare och arbetade vid Åkerman & Lunds orgelfabrik i Sundbyberg. Orgelfabriken flyttade 1941 till Hölö och vi följde med.

Vi fick bostad vid Bökesta. Ett helt hus för oss själva. Visserligen omodernt men nytt för oss att bo i eget hus. Huset ägdes av godsägare Rundqvist på Åbykvarn. Vi hade fått löfte att hyra huset tills en god vän till Rundqvist, som var stins, gick i pension och då skulle ha huset. Det var kanske inte bästa tiden på året att flytta till landet för hösten var ju mörk och vintern som kom var mycket kall.

Första kvällen gick vi till närmaste grannen som var familjen Ivar och Jullan Carlsson i Bökesta. Dom var i ladugården och mjölkade så vi klev in där och presenterade oss. Vi behövde nämligen köpa mjölk. Vi blev väl mottagna. Det var vår första bekantskap och vänskapen fortsatte i många år. Carlssons "ungar" Gun, Ingemar, Maj, Stig och Tjalle blev mina bästa vänner.

Andra dagen var jag ju tvungen att börja i Kyrkskolan. Det var lite av en chock för mig för jag tyckte att eleverna var så duktiga. Dom räckte upp handen på varenda fråga och knäppte med fingrarna för att få svara först. Det var jag inte van vid från stan. Men jag vande mig så småningom och snart satt jag också och knäppte med fingrarna. Jag blev nog lite uppmärksam och bortskämd av skolkamraterna, särskilt av flickorna, bara för att jag kom från staden. Men det gick också över så småningom.

Jag började i 5:e klass och fick kantor Axel Wennerfors till lärare. Han var också organist i kyrkan. Han var nog lite sträng men hade också en härlig humor minns jag. Familjen Wennerfors bodde i skolhuset. Lägenheten var inrymd i lokalerna där Hembygdsföreningen håller till i dag. Dom hade tre barn: Alf, Jan-Olof och lillasyster Anita. Jag tror att Alf redan börjat i läroverket i Södertälje men Jan-Olof gick i min klass och honom var jag lite förtjust i. Men det brydde han sig inte om. Han spelade i alla fall piano för mig ibland och helst ville

Familjen Ewald Andersson

jag höra pianostycket "Für Elise".

I 3:e och 4:e klasserna undervisade fröken Elly Ryd. En lång vacker dam med svart vågigt hår och alltid nystruken och fräsch klänning på måndagarna. Det var kanske oftare men jag minns särskilt måndagarna. Hon ledde också gymnastiklektionerna för samtliga klasser. Det var enda gången vi fick sätta fötterna på gräsmattan runt flaggstången. Hon bodde också i skolhuset men en trappa upp.

Så var det fröken Ebba Börjesson. Hon hade klasserna 1 och 2. Hon var också slöjdfroken och som sådan mycket noggrann. Hon var väl mer som en liten tant och när jag numera ser bilder på Selma Lagerlöf tänker jag på fröken Börjesson. Jag tror hon hade sin bostad uppe i det stora vita skolhuset. Där bodde också skolvaktmästare Karlsson med sin familj. Han hade en pojke i min klass, Arne.

Första vintern i Hölö var som sagt mycket kall. Vi hade inte vatten i vårt hus. En brunn började först grävas våren -42. Jag minns att pappa fick ta cykel och åka till Hellebybod och hämta vatten. Han hade en stor svagdricksflaska av glas på pakethållaren som han tog vattnet i. När han kom hem med vattnet var det bottenfruset, så att flaskan sprack. Plastflaskor var ju inte uppfunna på den tiden. Det gick nog också åt mycket ved att elda i kakelugnarna med.

Men våren kom och i trädgården upptäckte vi blommor och blad och frukt varefter tiden gick. Massor av tulpaner kom upp överallt i trädgården. Ett stort härligt hallonland fanns också.

Carlssons på Bökesta fick på våren en fölunge. Jag fick uppdraget att döpa fölet. Hon fick heta Rosita. Även min älskade kattunge som jag fick av Carlssons fick heta Rosita. Jag beundrade nämligen den Brasilianska sångerskan Rosita Serrano som under krigsåren vistades i Sverige. Min lilla katt satt alltid på min axel när jag gick ut och jag bäddade åt henne i en kartong och där låg hon snällt och vetebröd doppat i kaffe med grädde var en delikatess tyckte hon.

Skolarbetet gick väl någorlunda trots att magister Wennerfors var bekymrad för att jag var så dåligt i räkning. Sången gick bättre. På den tiden gick man ju i skolan även på lördagar och som läxa över söndagen fick vi alltid en psalmvers som vi skulle kunna utantill och läsa upp på måndagsmorgon. Det var jobbigt för många.

På examensdagen vårterminen -42 hade vi en gemensam avslutning i Hölökyrka. Om jag inte minns fel så var alla tre skolorna Kyrkskolan, Broby och Petersborg med och det var mycket sång och musik. Gun Carlsson och jag fick framföra en sång tillsammans.

Veckan före midsommar varje år fick alla skolbarnen i Kyrkskolan åka med häst och vagn till Tulløarns slott för att ta emot Gustav V.

Han vistades där varje sommar denna veckan. Vi fick stå uppradade i allén med blommor i händerna och kungen gick utmed hela raden och tog oss i hand. Blommorna tog trädgårdsmästare Eriksson hand om. Jag hade väldigt fina liljekonvaljer med mig en gång och

Kafferast

Eriksson lovade att just dom skulle ställas på kungens frukostbord. Det var nämligen kungens älsklingsblommor. Då blev jag ju lite stolt. Så kom mitt första sommarlov i Hölö och glömd var den kalla vintern. Vi badade och åkte hölass och hade kul på alla sätt Carlssons ungar och jag. Wennerfors barn var också med.

På sommaren hade Carlssons sina kor nere vid Åbykvarn på sjöängen och körde då ned sina hinkar och flaskor och mjölkade där på ången. Ibland var vi ett helt gäng där och höll sällskap.

En gång på Bökesta satt vi på gårdsgårn och såg på när tjuren betäckte en ko. Det var ju också en upplevelse. Jag blev nog lite förskräckt. Vi skaffade också kaniner, som många andra. Pappa byggde en fin bur och vi hade två vita kaniner av samma kön. Trodde vi. En morgon var det en liten hög av små skära ungar i buren.

Kaninstek var den tidens söndagsstek. Det var väl ganska gott med gräddsås. Nu skulle jag absolut inte kunna äta detta och det har ju heller inte behövts.

Vi var några stycken som gallrade rovor åt godsägare Jacobsson på Helleby. Vi fick 1:50 raden. Det var långa rader och jag tjänade 10:50 och vi blev bjudna på saft och skorpor när vi hämtade pengarna.

I slutet av augusti var det dags att börja 6:e klass. Det var alltså år 1942. Dagen före skolskolan hade min mor Irene gått upp till Jullan på Bökesta för dom skulle ut i skogen och plocka bär. Det började emellertid att regna häftigt, så dom satt i Bökestas kök för att dricka kaffe i väntan på att regnet skulle sluta. Jullan gick ut i en bod för att hämta grädde ur ett kylskåp, då det small till.

En enda åksmäll och den slog ned på Bökesta. I köket där tanterna satt, for vaxduken av köksbordet men kaffekopparna och brödfat stod kvar på bordet. Skåpväggar splittrades och lösa föremål kastades omkring. Mamma fick

träsplitter i låret som sjuksyster hade jobb med att plocka bort. Jullan ute i boden blev nedstänkt av blåbärssylt från burkar som gick sönder. I en trälåda full med verktyg hade alla verktygen blivit en enda stor klump.

Inte en enda fönsterruta på gården var hel. Ja det var en bedrövlig syn som mötte mig när jag kom springande till gården. Familjen fick lov att flytta in i ett hus på andra sidan landsvägen. Det hade varit ett mejeri tidigare i det huset. Så småningom fick dom flytta tillbaka, jag tror till jul, i sitt nyrenoverade Bökesta.

Några dagar under hösten reste min mamma till sitt föräldrahem i Dalarna. Pappa och jag fick klara oss själva. Jag gick hem varje skoldag och åt mat för jag bodde ju så nära. Nu skulle tant Enkvist koka gröt åt mig. Jag minns att hon kokade havregrynsgröt och den var ganska otäck för skalen var kvar av grynen så det var svårt att svälja. Förmodligen var väl havregrynen inte lika fint behandlade då som dom är nu för tiden.

Enkvistens, som vi sa, var ett mycket gammalt par som bodde i en liten stuga på vår tomt. Det var nog ett slags soldattorp. Det var mycket rart i den stugan men lågt i tak och vuxna människor fick böja sig, när man gick in genom dörren. Men tant Enkvist bakade väldigt goda kakor. Farbror Enkvist gick omkring och hjälpte till på gårdarna så mycket som han orkade.

Vi fick annars köpa mjöl vid Åbykvarn. Mjölaren var en rund liten farbror med ett ansikte vitt av mjöldamm. Mjölet fick vi köpa utan kuponger och släktingar som gärna kom och hälsade på oss fick mjöl med sig hem. Det är väl preskriberat nu, kan jag tro.

Mamma var med i kyrkliga syföreningen som hade träff varje vecka hemma hos någon av medlemmarna. För det mesta var det hos någon av godsägarfruarna som hade gott om plats. Kyrkoherden var med och läste högt.

Vid Åbykvarn bodde också familjen Evald, Linnéa och Inger Andersson. En glad familj.

Skolkamrater

Skridskoprinsessor

Pappa och mamma, Jullan och Ivar, samt Evald och Linnéa brukade spela kort på lördagskvällarna. Dom var lediga från lantbruket ibland tydligen. Jag vet att dom hade väldigt trevligt tillsammans när dom spelade kort och småträtte på varandra

På den tiden på landet fanns ju inte så många begivenheter, så när det var så kallat "kändisbröllop" i kyrkan var det ju spännande att gå och titta. Både barn och vuxna var nyfikna.

Ett par bröllop som jag minns var godsägare Rundqvist på Åbykvarn när hans dotter Ingrid gifte sig med en stilig flygare och ett annat praktfullt bröllop var när direktören på Edeby marmorbrott höll bröllop för en syster till sin franska fru. Det var ett färgstarkt bröllop.

Min pappa som var mycket idrottsintresserad fick kontakt med Georg Lundberg på Edeby som också var intresserad av idrott och ungdomsverksamhet.

Gemensamt organiserade de båda en skidtävling mellan Hölös tre skolor. Det blev mycket populärt bland skolbarnen. Tävlingen gick av stapeln uppe vid Föreningshuset. Det var på en söndag, så väldigt mycket åskådare hade kommit. Efter tävlingen var det prisutdelning i Föreningshuset. Jag har fortfarande kvar ett silverfat som det står 2:a pris på. Jag blev slagen av Elly Johansson från Tullgarn.

Vid ett tillfälle spelade vi teaterföreställning i Föreningshuset. Den hette "Barnen i Ruskaby skola". Kanske någon som var med kommer ihåg detta.

Jag kommer inte ihåg alla mina skolkamrater, men några namn har jag i huvudet, t.ex. Linnéa i Solgärdet, Göran i Åby, Maj och Karl-Ivar i Åby, samt när man gick upp till stationen passerade man huset där Håkan Håkansson bodde med sin mor som var barnmorska. Han blev nog mobbad för sin mors yrke. Vi retade honom. Vi förstod inte bättre.

Gick man en bit till förbi Håkanssons hus till nästa vägkrök så fanns där en lanthandel. Sedan kom prästgården och snart var man uppe i samhället. En promenad på 6 km. Ibland cyklade man och ibland åkte man spark.

En annan skolkamrat var Ann-Britt Andersson. Hon bodde vid något som hette Hopa backe. En liten omodern stuga. Det fanns inte ens el utan i köket hängde en karbidlampa och luktade mycket illa. Dom byggde senare ett nytt fint hus alldeles intill. Elly Johansson, som bodde vid Tullgarn i en liten röd stuga också den med osande karbidlampor.

Ett antal barn som gick i Kyrkskolan ock som bodde vid Tullgarn fick åka skolbuss till skolan. För mig som kom från staden och hade bott modernt i hyreshus var dessa bostadsförhållanden nytt för mig, men ändå något som jag tog till

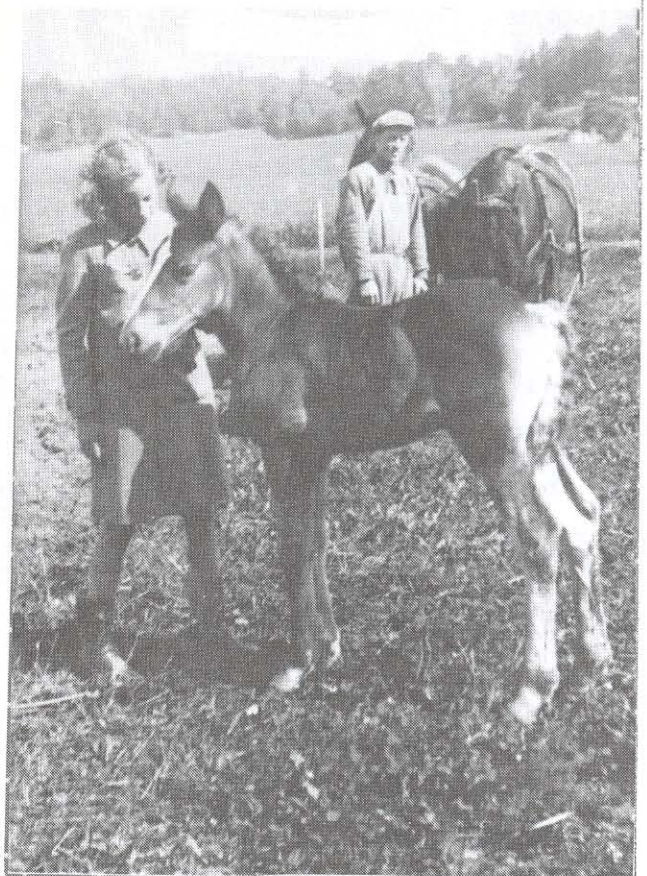
mitt hjärta och jag funderade inte så mycket på det då. Jag fann mig nämligen så bra tillrätta i Hölö. Dessutom var det ju mitt under krigsåren men jag tror inte att vi barn riktigt var medvetna om detta. Vi läste väl inte så många tidningar och TV fanns ju inte.

Så kom då hösten 1943 och det oundvikliga inträffade. Nämligen att den omtalade stinsen gick i pension och skulle ha vårt hus. Vår tid var ute på Bökesta. Vi måste alltså se oss om efter en annan bostad och det var ju inte så lätt. Vi fick dock erbjudande att hyra övervåningen på ett hus uppe i samhället. Huset hette Vårhem. Jag vet inte vem som ägde huset då men under tiden vi bodde där, köptes huset av en underbar familj som hette Skogh. Dottern hette Greta och gifte sig så småningom med Erik Carlsson, som var bror till Vera Sandberg.

Det hann bli kallt och snö när vi skulle köra vårt flyttlass. Pappa fick låna häst och släde av Ivar Carlsson att köra med. Det blev väl ett par vändor. På sista lasset skulle jag ta min älskade lilla katt med mig. Hon var försvunnen. Hon hade känt, att något var fel och klättrat upp i ett träd. Trots lock och pock kom hon inte ned och jag var otröstlig och grät i flera dagar. Hon blev sedan lagårdskatt i Bökesta, så hon fick bli kvar där.

Vårhem låg nära idrottsplatsen och det blev början till min idrottsliga karriär i Hölö. Då på

Fölet Rosita

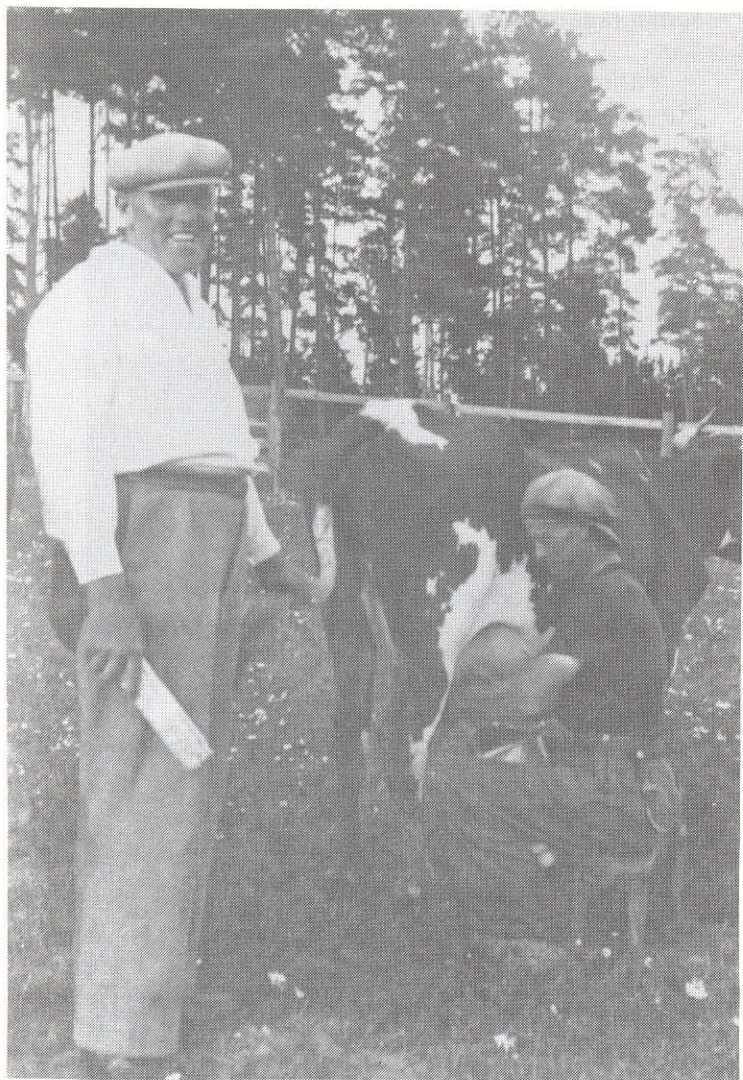

vintern hade det frusit en naturlig skridskobana på fotbollsplanen. Vi var några flickor som då blev skridskoprinsessor. När vi åkte skridskor hade lilla Lars-Göran, som bodde alldeles vid fotbollsplanen, tittat på oss. Så sprang han hem till mamma Gun och pappa Alvar och utbrast: "Mamma, mamma. Flickorna dansar på isen och Gudrun har strykjärn på fötterna". Det var hans första möte med ett par skridskor.

Jag hade då fått nya vänner, som bodde uppe i samhället. Det var Barbro och Vera Johansson, som var kusiner och deras pappor var åkare och busschaufför. Och så Kerstin Carlsson, vars pappa sålde symaskiner och kallades allmänt för symaskinsagenten. Kerstin hade tidigare bott nere i Hölö, så vi var gamla kamrater. Några killar fanns också med i kretsen, men dom var lite äldre. Det var Lasse Andersson och Karl-Axel vars efternamn jag inte minns.

I januari / februari 1944 gick jag i fortsättningskolan sex veckor. Det var i Kyrkskolan. Jag fick då cykla ned dit och det var bra kallt för det mesta. Jag har nu hört att förmodligen gick författaren Sven Delblanc i den klassen

Ewald Andersson

också. Han bodde ju i Hölö vid den tiden och gick även i Broby och Petersborg skolor. Jag gick också och läste under våren för kyrkoherde Åke Berger. Vi konfirmerades den 14 maj 1944.

Framåt sommaren började vi med sommaridrotter på den så kallade idrottsplatsen. Vi hoppade höjd och längdhopp, kastade slungboll och sprang 60 meter. Löparbanan var landsvägen som gick utmed stambanan vid fotbollsplanen. Men det fungerade ganska bra att springa på vägen för det var ju fin sand och ingen asfalt. Vi var många flickor som tävlade. En pigg tjej som jobbade i Konsum var duktig. Jag minns ej vad hon hette men hon hade ett stort svart hårburr.

En gång tävlade vi i Vagnhärad. Vi tog tåget dit och vi åkte i våra tävlingskläder, som bestod i vita linnen med HSK i svarta bokstäver på bröstet och svarta byxor. Folk på tåget gjorde stora ögonen. HSK stod för Hölö Sport Klubb. Georg Lundberg, Edeby var vår ledare. Pappa hjälpte också till. Det måste ha funnits andra medhjälpare också som jag inte kommer ihåg. Vi sprang också Sörmlandsstafetten i Eskilstuna och klarade oss mycket bra.

Under sommaren 1944 jobbade jag några veckor hos trädgårdsmästaren och rensade ogräs. Det var väl inte direkt någon framtidspålit. Pappa och mamma hade väl planer på att flytta tillbaka till Sundbyberg. Vi bodde ju ganska trångt i Vårhem och pappa som för det mesta var på resande fot för att montera orglar, kunde ju lika bra göra det om vi bodde i Sundbyberg. När vi så fick erbjudande om en lägenhet i samma hus som vi hade bott innan vi flyttade till Hölö, så slog vi till.

I oktober 1944 drog alltså flyttlasset tillbaka till Sundbyberg. Åkaren Johansson, Barbros pappa, körde vårt bohag.

Och så var mina oförglömliga år i Hölö slut. Jag minns inte vad jag kände just då men jag har ju under alla år alltid återkommit till Hölö eller haft kontakt med några av mina gamla vänner.

Pappa Sven är borta nu och mamma Irene som var 34 år när vi flyttade till Hölö är nu 86 år och bor i gruppboende och kan tyvärr inte hjälpa mig med några minnen från förr.

Sedan jag blev gift hyrde vi flera somrar ett litet hus hos Ingemar och Märta Jonsson på Vinterhälla. Deras familj blev också en av mina käraste minnen från Hölö. Ingemar var min skolkamrat.

Jag skulle väl ha kunnat skriva mycket mer om min tid i Hölö men jag föredrar detta som jag verkligen själv kommer ihåg ännu denna dag. Många av mina vänner är nu borta men det jag skrivit handlar om åren 1941 till 1944 och då var allt precis som jag beskrivit.

Årsberättelse 1993

Vid årets slut hade föreningen 530 medlemmar, (vuxna och barn) fördelade på 280 hushåll.

Styrelsen har under 1993 haft följande sammansättning:

Ordf. E. Ericsson
Skr. A. Schipper
Kassör W. Andersson
Vice ordf T. Samuelsson

Övriga ord.fedamöter:

Vera Gustafsson,
Karl-Erik Andersson
Karin Davidsson
Torsten Eriksson
Carl-Erik Jonsson

Suppleanter:

Anna Lisa Drevinger
Harry Sandberg
Ansa Borin
Gunilla Follin
Faye Heinonen
Orvar Juréus
Ebon Johansson
Lena Kraft

Valberedning:

Gun Andersson
Alfons Davidsson
Karl Erik Johansson

Revisorer:

Lars Eriksson
Bertil Gustafsson

Beträffande ekonomien hänvisas till separat redogörelse samt revisionsberättelse.

Gruppers sammankallande:

Torp : Carl-Erik Jonsson
Fortid: Einar Ericsson
Konst: Vera Gustafsson
Museum: Torkel Samuelsson
Arkivarie: Gunilla Follin
Pressombud: Vera Gustafsson /
Ansa Borin
Vävstuga: Karin Davidsson
Matrikel: Walter Andersson
A.L.Drevinger
Gun Andersson

Med föreningen har hållits ett möte (årsmöte) och ett öppet hus, 10 styrelsesammanträden. Ordf. och övriga ledamöter har även medverkat vid åtskilliga tillfällen när förbund och föreningar inbjudit till sammankomster.

Årsmöte

Årsmöte hölls 26 mars 1993 med sedvanlig ärtsoppa och punsch. Bosse Roos med hustrun Birgitta och svärfar Folke Nordeman underhöll med musik.

Hedersnålar utdelades för förtjänstfulla insatser i hembygdsarbetet, till medlemmarna:

Karin och Alfons Davidsson, Torkel Samuelsson, Carl-Erik Jonsson, Torsten Eriksson, Gunilla Follin, Gun Andersson, Walter Andersson, och Bosse Roos.

Sive Karlsson från Gåsinge berättade om indelta soldater och berättade sörmlandshistorier på mål. En endagsutställning, sekelskifteskuriosa visades även .

Historieåret

20 mars deltog föreningen i Södermanlands Hembygdsförbunds "signallinje". Då vi i likhet med många andra föreningar tände en vårdkase. Vår kase brann på det historiskt dokumenterade Kasberget vid Bobacken på Mörkö. Karin och Alfons Davidsson, m.fl. svarade för en välregisserad tillställning i blåsten, där elden flammade mot natthimlen.

Gökottan

20 maj. Den nu mera traditionella Gökottan på Kristihimmelfärdsdag genomfördes i år på Eriksö (Mörkö) med Torsten och Gunilla som "värdar". En uppskattad vandring i vackert försommarväder.

Tullgarnsdagen

3 juli. Tullgarnsdagen. I år hade vi verkligen otur med vårt arrangemang. Regnet föll i perioder under förmiddagen, för att lagom till den största begivenheten startade, Tystberga "Dramatörer" med sitt bygdespel "Raggarliv", då övergick det till hällregn. Spelglädjen hos aktörerna (ca 50 st) var det dock inget fel på och den fåtaliga publiken syntes ändå trivas. Trollkarlen "Mr. Hajk" visade sina konster för 4 st ! barn.

Till kvällens bryggdansen hade regnet upphört, men den svala kvällen samlade inte på långa vägar så många dansande som vanligt. "Näckrosorna" som svarade för musiken uppskattades storligen och det spännande "Grislotteriet" tilldrog sig som vanligt stort intresse.

Sommarresa

6 aug. Bussresa till Mariefred, där vi gick på guidad stadsrundtur, besåg hembygdsgården och avslutningsvis såg det historiska skådespelet "Pax Mariæ" om Mariefredshistorien från Kartusianermunkarna till industrialismen. Som alla andra ute-evenemang denna sommar i hällande regn.

Föreningsdagen

28 aug. Vid föreningsdagen på Wij deltog vi och presenterade vår förening och vår verksamhet. Vi hade våran skärm och utställning placerad i Storstugan inne i gammelgården. Många medlemmar deltog och hjälptes åt att skapa fin PR.

Hembyggsdagen

12 sept. Hembyggsdagen - Hemvändardagen samlade i år rekordstort deltagarantal. Södertälje Spelmanslag underhöll. Ulla Hermanssen visade hur en litografi blir till.

Lena Kraft och Gunilla Follin visade hattar från olika epoker. Vår nya kyrkoherde Herbert Mansfeld talade om hembygden och kyrkans roll som kulturarvare från äldre tider. Kaffe och lotterier bidrog även till en minnesrik dag.

Höstvandringen

25 sept. Höstvandringen längs Skillebyåns dalgång samlade 25-talet personer med Gunnar Eriksson från Skilleby som ciceron. bl.a. besöktes det välbevarade torpet Rågängen.

Öppet hus

27 okt. Öppethuskvällen samlade 30-talet besökare som besåg våra permanenta utställningar, arkiv med kartor, handskrifter, sammanställningar och de filmade kyrkohandlingarna och syneprotokollen.

Gåvor

Många medlemmar har även detta år hörsammat vårt upprop att donera äldre bilder från bygden samt att med redskap, verktyg och annat lokalt material komplettera museisamlingarna. Vi tackar hjärtligt alla donatorer och hoppas att alla medlemmar fortsättningsvis bidrar till insamlandet av bygdens kulturhistoria.

Vill du medverka i kommande krönikor, hör gärna av dig. Har du leddtrådar eller uppgifter? Historisk forskning pågår löpande...

Vävstugan.

Vår lilla trevliga vävstuga är fortfarande välbesökt av ivriga väverskor. Alla hjälps vi åt med arbetet och ansvaret, även om jag gärna vill nämna några.

Siri O, Astrid A, och Karin J., vilka man alltid kan vända sig till om man har önskemål eller bekymmer om vävar.

Alltid finns trasmatteväv uppe om man har lust att väva det. Oftast Hölö-löparen, en uppskattad "presentväv". Plädar förfärdigas nästan varje år och ibland i båda dom breda stolarna. Drällduk i oblekt lin eller i färgad lingarn om man önskar det. Löpare i glada färger allt efter årstiden.

I år har vi även 20 m Mörkö-löpare uppsatt. Den är i färg med Mörködräktens kjol.

Många av oss är vana väverskor, men nybörjare finns även och klarar sig bra, för där finns för det mesta kompisar i vävstugan, som kan hjälpa till med förklaringar och uppknytningar. Det är en välbehövlig rekreativ plats, vår vävstuga. Här kan vi få prata av oss, skratta och skoja och fika.

Även får Hembyggsföreningen en och annan duk från vävstugan till vinst, när tombo-lahjulet snurrar eller lottringarna säljes. Hölö-Mörkö Hembyggsförening tackar hjärtligt för det och uppskattar vävstugan, vilken har visat sig vara den livligaste grenen av vår verksamhet.

Karin Davidsson.

VILL DU SKRIVA OCH BIDRA' !

I NÄSTA ÅRS KRÖNIKA

HÖR AV DIG SNARAST...

HÖLÖ-MÖRKÖ HEMBYGDSFÖRENING

RESULTATRÄKNING 1993

INKOMSTER	Kronor	
Medlemsavgifter	14,420	
Bidrag	18,484	
Sålda skrifter och kartor	2,590	
Hembygdsdag	2,516	
Ränta	664	38,674
		<hr/>
UTGIFTER		
Årskrönika	7,310	
Inventarier	4,680	
Dokumentation	3,634	
Förbundsavgifter	3,250	
Administration	2,397	
Porto	2,157	
Medlemsaktiviteter	2,036	
Hyra Nackung magasin	2,000	
Kostnadsersättningar	1,500	
Försäkringar	1,463	
Möten	1,423	
Telefon	1,195	
Uppvaktning och kondoleans	1,069	
Diverse	950	35,064
		<hr/>
ÅRETS ÖVERSKOTT		<u>3609.27</u>

BALANSRÄKNING DEN 31 DECEMBER 1993

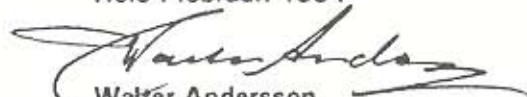
TILLGÅNGAR

Kassa	367	
Postgiro	38,800	
	<hr/>	
SUMMA	39,167	

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Skulder	3,254	
Ingående kapital	32,304	
Årets överskott	3,609	
	<hr/>	
SUMMA	39167.37	

Hölö i februari 1994

Walter Andersson
Kassör

Revisionsberättelse

Undertecknade som valts till revisorer i Hölö-Mörkö Hembygdsförening får härmed avge följande berättelse över föreningens förvaltning under tiden 1/1 - 31/12 1993.

För fullgörande av vårt uppdrag har vi genomgått föreningens kassabok, granskat inbetalningar och utbetalningar, kontrollerat föreningens postgiro samt tagit del av protokoll.

Föreningens behållning är per 31/12 1993 kr. 39.167:37. Årets överskott uppgår till 3.609:27.

Den av oss företagna revisionen har inte givit anledning till anmärkning, varför vi tillstyrker att styrelsen beviljas full ansvarsfrihet.

Hölö den 2 feb 1994

.....
Bertil Gustavsson
Revisor

.....
Lars Eriksson
Revisor

Konfirmationsbild från 14 maj 1944. Se artikel av G. Argulander.

Pojkarna från vänster: Olle Pettersson-Demander, Kyrkoherde Åke Berger, Bengt Berggren, Hans Johansson, Rune Karlsson, Lennart Jansson, Sven Björklund, Karl-Erik Lord.

Flickorna från vänster: Elly Johansson, Gun Carlsson, Birgit Salomonsson, Ann Britt Andersson, Gudrun Enberg.

*Adress: HÖLÖ MÖRKÖ HEMBYGDSFÖRENING
HEMBYGDSGÅRDEN-KYRKSKOLAN
153 71 HÖLÖ.*

Telefon: 08-551 57 160. (TELEFONSVARARE.)

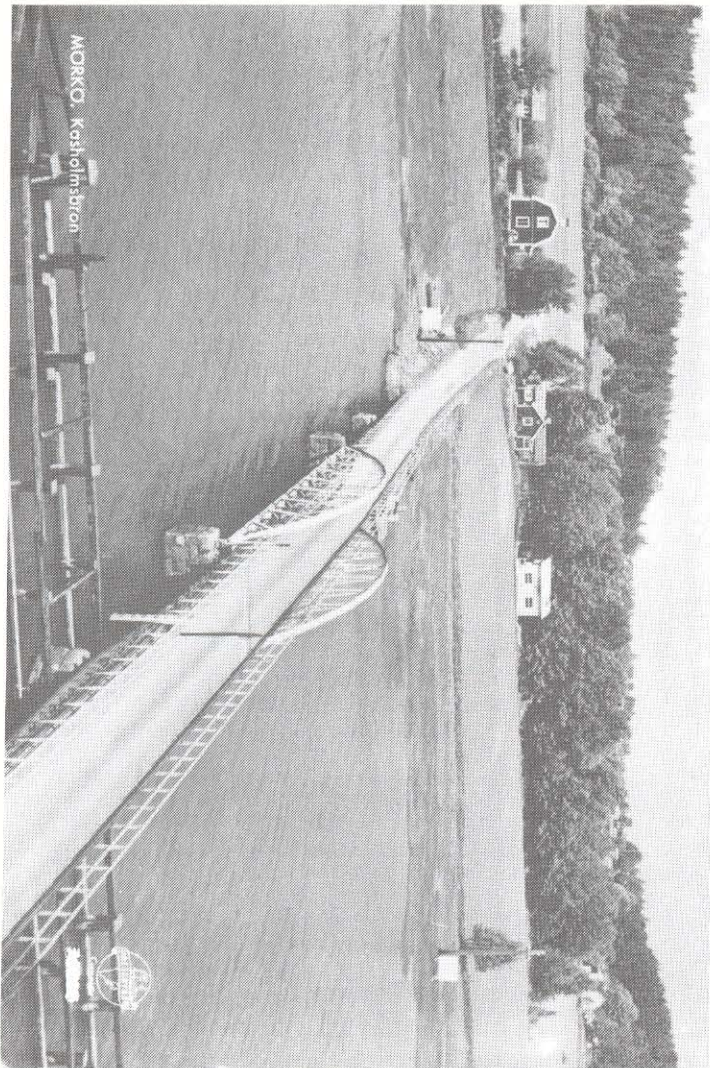
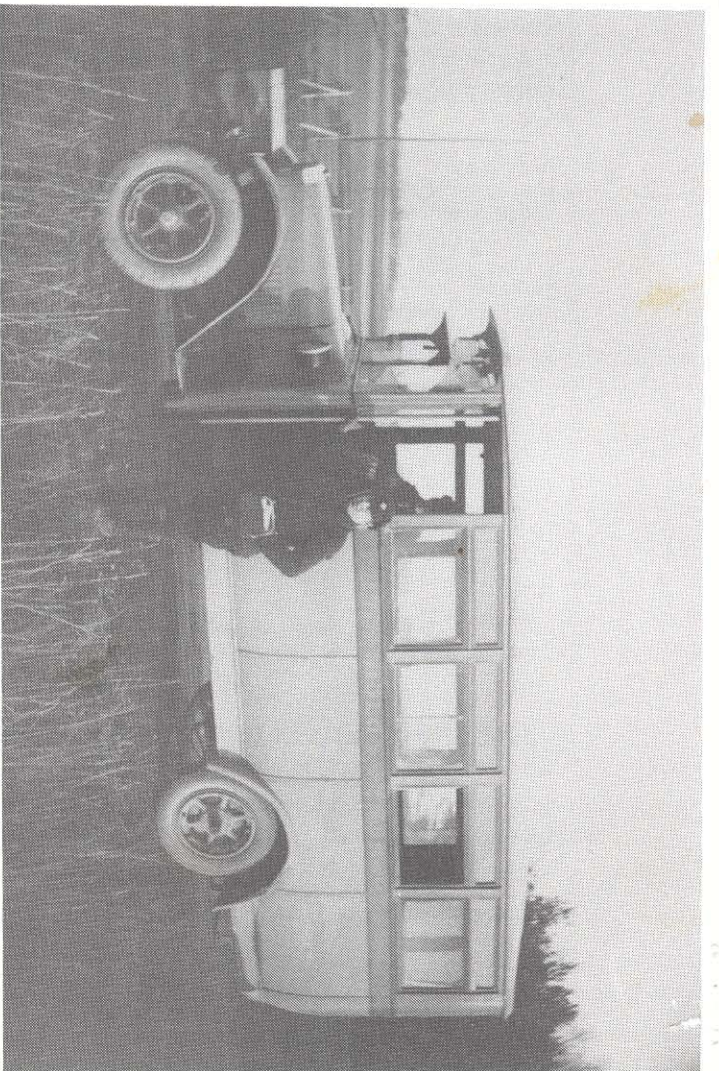
Bilderna på baksidan föreställer:

1. Gamla Mörköbron, ersatt 1972.
2. Hölö mejeri, beläget mellan nuvarande brandstationen och järnvägen.
3. Hellebybod. 1940-talet.
4. Bussen med chaufför som trafikerade sträckan Hölö, Mörkö omkring 1932-34.

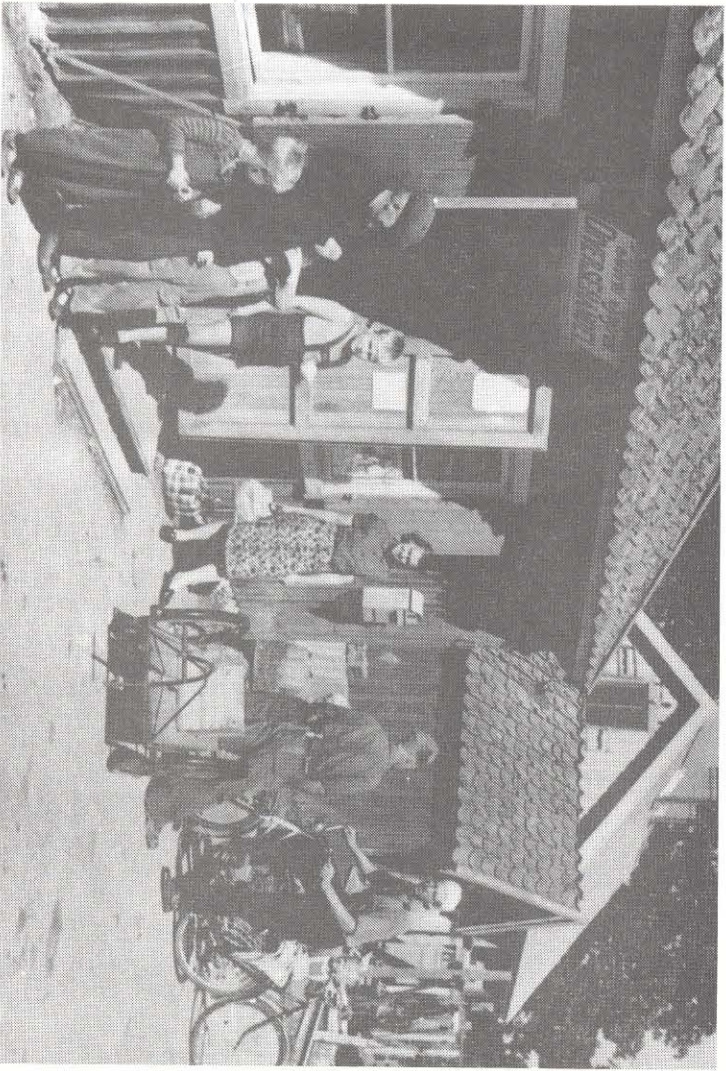
Dessa bilder kommer att säljas av föreningen såsom vykort.

Höls Mejeri
30-4-1934

MORRO, Koshihström

SÖ. 18. En försvunnen runsten i Hölö Kyrka.

Vår bygd är fattig på runstenar, Hölö två och Mörkö en. Att det funnits fler är dock väl känt, dessa har av skilda anledningar försvunnit. Den på framsidan av årets krönika presenterade avritningen utfördes av Johan Peringskjöld vid sitt besök i Hölö omk. 1684. Enligt runologer ristad av någon som utfört flera Uppländska runslingor.

ÖVERSÄTTNING : N.N läto kummel resa efter sin (husk)arl. Hakon högg (run) märkena, Gere gjorde (utsirningen). (Här) skall stenen stå (efter N.N.)....

Om stenens läge anges i "Ransakn. 1667-1684" följande uppgift. "En runsten i sielva kyrkiomuren i Hööle Wäster till medh boockstäfwer".

Enl. Peringskjöld vid avritningen "Vester gafvels kyrketröskel".

Dybeck i sin reseberättelse 1866 "att kyrkan stod under reparation och att murarna voro blottade, men att någon runsten icke varseblivits".